

Proslava svetog Gerharda Cenadskog

miercuri, 09 octombrie 2013

{xtypo_quote}Svake godine, 24. rujna, u katoli koj crkvi u enadu, Temišvarska rimokatoli ka dijeceza slavi Sv. Gerarda. {/xtypo_quote}

Mnogima je od nas naselje enad iz temišvarske županije poznatije više kao grani ni prijelaz izme u Rumunjske i Ma arske nego kao središte prve rimokatoli ke dijeceze u Banatu, a još nam je manje poznat sveti Gerhard, kojeg je davne 1030. godine imenovao u dostojanstvo biskupa novoosnovane dijeceze sam utemeljitelj ove biskupije, Sv. Stjepan, prvi kršanski kralj Ma arske.

Porijeklom iz Venecije, Sveti Gerhard djelovao je petnaest godina u enadu, razdoblje u kojemu u vršuje temelje svoje biskupije, osnivaju i župe te izgra uju i crkve i samostane u podru ju izme u rijeka Mureš, Tise i Dunava. Utemeljio je prvu teološku školu iz današnje Rumunjske i bio je prvi pisac teološko filozofskih djela južno-isto nog kraja našeg kontinenta. Od mnoštva njegovih pisanih djela, nažalost, samo se jedno sa uvalo: „Deliberatio Gerardi Morisenae Aecclesiae Episcopi Hymnum Trium Puerorum ad Isingrimum Liberalem“.

Godine 1552. cijeli Banat pada pod tursko ropstvo, pa tako i biskupska rezidencija, zajedno s tvr avom i gradom enad. Za vrijeme turske okupacije, koje traje sve do godine 1716, enadska je tvr ava porušena, a središte Banata postaje Temišvar. Carskim dekretom iz 1738. biskupska rezidencija iz enada premješta se u Temišvar, sa uvaju i pritom titulu „ enadske dijeceze“.

Godine 1918-1919, nakon prvog svjetskog rata te kao posljedica Versailles-Trianonskog sporazuma, stara enadska dijeceza, koja je sve do tada obuhva ala cijelu površinu povijesnog Banata i Aradsku županiju, biva na tri podjelena. Najmanji dio sa 32 župe i središtem u Szegedu pripao je Ma arskoj, srednji dio sa 64 župa i centrom u Zrenjaninu pripao je Jugoslaviji, dok je nave i dio biskupije sa 162 župa, zajedno s enadom i biskupskim sjedištem iz Temišvara pripao Kraljevini Rumunjske.

Temišvarska rimsko-katoli ka dijeceza jedina je koja slavi Sv. Stjepana i Sv. Gerharda. Ovaj zadnji slavi se 24. rujna, na danu kada je prije skoro tisu u godina bio s okrutnoš u pogubljen. Ovoga dana vjernici više vjeroispovjesti kre u u hodo aše u katoli ku crkvu u enad, gdje su sahranjene zemaljske ostatke ovoga sveca.

Ove godine Svetu misu u rimokatoli koj župnoj crkvi iz enada predvodio je temišvarski biskup Martin Roos, u koncelebraciji bikupa iz Zrenjanina, biskupa iz Szegeda i mnoštva sve enika, me u kojima i vl . Đur a Kati a (karaševskog župnika) i Marijana Tjinkula (lupa kog župnika), uz sudjelovanje velikog broja vjernika iz Temišvarske biskupije ali i iz Segedsko- anadske biskupije.

„Sveti Gerhard bio je prvi biskup koji je ovdje došao propovijedati Sveto evanđelje Kristovo i koji je umro za našu kršćansku vjeru postavši mu enik. Zato se svake godine okupljamo ovdje proslaviti zaštitnika naše biskupije, da ga zamolimo da nas oštali u Banatu, da saštali našim hotari te da moli za nas dragoga Boga kako bi i mi mogli nadalje svjedočiti našu vjeru“, rekao je zaštitelj naše novine veleasni Milan Sima, jedan od mnogobrojnih sveštenika koji su koncelebrirali Svetu misu u našu enadu.

Daniel Lucacela